

KRISTILLISDEMOKRAATTISEN PUOLUEEN EETTISET OHJEET

1 Eettisten ohjeiden merkitys

Kristillisdemokraattiselle puolueelle ja sen toimijoille politiikka on palvelutehtävä. Toiminnassa on pysyttävä totuudessa. Kristillisdemokraatti ei puhu tavalla, joka on omiaan johtamaan harhaan tai aiheuttamaan vahinkoa. Luottamukselliset ja salassa pidettävät asiat pysyvät salassa.

Eteen voi tulla tilanteita, joissa puolueen toiminnassa mukana ollessa on epävarmuutta siitä, onko valintani tai päätökseni toimia eettisesti oikein. Nämä ohjeet on tarkoitettu antamaan suuntaviivoja siitä, millainen on puolueen eettinen linja. Kaikkia mahdollisia tilanteita ei ole voitu sisällyttää ohjeisiin. Epäselvissä tilanteissa jäseniä kannustetaan ottamaan yhteyttä myöhemmin mainittaviin vastuuhenkilöihin neuvojen saamiseksi.

Jos joudut eettisen valintatilanteen eteen, voit käyttää päätöksenteon apuna myös muutamia ohjaavia kysymyksiä:

- Ratkaiseeko laki, työjärjestys tai muu säädös, miten pitää tai miten ei pidä toimia?
- Onko sinulle ehdotettu jotain, joka omantuntosi mukaan voi olla väärin lähimmäistäsi tai yhteisöäsi kohtaan?
- Onko päätökseni yhteisen edun mukaista?
- Voiko päätökseni vaarantaa uskottavuuteni riippumattomana päätöksentekijänä?
- Voinko esittää ja perustella päätökseni julkisuudessa?

2 Ketä eettiset ohjeet koskevat

Eettiset ohjeet koskevat kaikkia niitä henkilöitä, jotka toimivat kristillisdemokraattisen puolueen tehtävissä ja toiminnassa. Näitä ovat henkilöjäsenet, ehdokkaat ja luottamustehtävissä olevat sekä toimihenkilöt.

Eettiset ohjeet koskevat myös ehdokkaiden vaalityöryhmiä ja niiden toimintaa vaalikampanjoissa.

3 Eettiset ohjeet ja lait

Kristillisdemokraattien eettiset ohjeet eivät korvaa lakia missään suhteessa. Ohjeiden tarkoituksena on antaa tiiviissä muodossa neuvoja niissä tilanteissa, joissa mittavaan lainsäädäntöön ei ole mahdollisuutta perehtyä tai lait eivät anna täsmällisiä käyttäytymisohjeita.

Lakeja, jotka koskevat puolueen nimissä toimivia henkilöitä, ovat esimerkiksi

- Rikoslaki
- Kuntalaki
- Laki hyvinvointialueesta
- Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta
- Laki sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa
- Laki vaalirahoituksesta
- Kirjanpitolaki
- Yhdistyslaki
- Arpajaislaki

Lainsäädäntö kehittyä jatkuvasti. Puolueen toimijoiden on aiheellista perehtyä voimassa oleviin lakeihin.

4 Toiminnan rahoitus

4.1. Puolueen toiminnan rahoitus

Puolueen rahoitus perustuu pääosin puoluetukeen ja jäsenmaksuihin. Puolue ei ota vastaan sellaista taloudellista tukea, jonka vastaanottaminen voi vaarantaa puolueen maineen tai päätöksenteon esteettömyyden.

Puolue voi vastaanottaa lahjoituksia, joiden tarkoituksena ei ole tai joiden vastaanottamista ei voida tulkita puolueen kannanottoja tai linjauksia poliittisissa kysymyksissä ohjaaviksi tai painostaviksi. Ennen lahjoituksen vastaanottamista on selvitettävä, ettei lahjoittajan taustalla ole sellaista tahoja, jolla voidaan epäillä olevan tällainen tarkoitus lahjoituksen antamisessa. Puolue ilmoittaa rahoituksensa avoimesti.

Puolueen piiriorganisaation rahoitus perustuu puolueelta tulevaan tukeen, paikallisosastoilta kerättäviin jäsenmaksuihin ja luottamushenkilömaksuihin, niin sanottuun puolueveroon ja erilaiseen talkootoimintaan kuten esimerkiksi myyjäisiin ja arpajaisiin.

Paikallisosastojen rahoitus perustuu jäsenmaksuihin, luottamushenkilömaksuihin ja talkootoimintaan.

4.2 Vaalirahoitus

Kristillisdemokraattien vaalikampanjointi perustuu puoluetukeen ja muihin puolueen, piirijärjestöjen ja paikallisosastojen varainhankintaan sekä ehdokkaiden omaan ja tukiryhmien rahoitukseen. Kaikessa varainhankinnassa noudatetaan kohdassa 4.1 määriteltyjä periaatteita.

Paikallisosasto tai piirijärjestö voi periä ehdokkailta vaalien järjestämiseksi ehdokasmaksua. Se tulee käyttää sovitulla tavalla, tasapuolisesti ehdokkaita koskevan yleisen vaalityön kuluihin. On tärkeää, että myös vähävaraisilla on mahdollisuus asettua puolueen ehdokkaaksi, joten piirijärjestöjen ja paikallisosastojen tulee toimia niin, että ehdokasmaksu ei rajoita ehdokkuutta näiden henkilöiden osalta.

Vaalirahoituksesta tulee tehdä laissa määritellyt ilmoitukset ajoissa viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti. Tästä syystä tuloista ja menoista on pidettävä kirjaa vaalikampanjan aikana.

Taloudellista tukea kannattaa pyytää, saa pyytää ja saa ottaa vastaan. Rahoituksen vastaanottajan tulee selvittää tuen antajan tausta ja tuen laillisuus. Vaalirahoituksen vastaanottamisen yhteydessä ei anneta eikä pyydetä minkäänlaisia lupauksia. Saatu vaalirahoitus ja muu tuki on ilmoitettava rehellisesti.

KD:n ehdokas ei saa vastaanottaa tukea, jota hän ei voi avoimesti ilmoittaa ilman epäilystä siitä, että hän on tukea saadakseen käyttänyt väärin asemaansa yrityksessä tai yhdistyksessä.

5 Toiminta puolueessa ja puoluetta edustettaessa

Kristillisdemokraateissa jokaiseen suhtaudutaan kunnioittaen ja erilaisuudelle on tilaa. Arvostamme hyvää käytöstä ja päihteettömyyttä.

5.1 Yhteinen etu - yksityinen etu

Puolueessa ja luottamustehtävissä toimivan kristillisdemokraatin pitää tunnistaa roolinsa päätöksentekijänä ja edistää yhteisen, ei yksityisen edun toteutumista. Luottamushenkilön tulee pyrkiä myös siihen, ettei hän vahingoita kristillisdemokraattien yleistä arvostusta. Puolueen luottamushenkilö edistää toiminnallaan tehtävänsä arvostusta ja luottamusta yhteiskunnassa. Hän käyttäytyy tehtävässään asiallisesti ja toimii tasapuolisesti äänestäjiään kuunnellen.

5.2 Jääviys

Esteellisyyden ilmoittamisessa ja puolueettoman käsittelyn varmistamisessa tulee olla oma-aloitteinen. Jääviyssäännöt voivat olla joissakin tapauksissa vaikeita tulkita ilman syvällistä perehtymistä. Tavallisesti tulkinta-apua saa, kun itse huomaa ottaa asian ajoissa esille. Omat henkilökohtaiset edut tai sitoumukset eivät saa estää tehtävän oikeudenmukaista hoitamista.

Luottamushenkilö on valittu tekemään päätöksiä ja hänellä on siihen velvollisuus, joten päätöksenteosta ei saa vetäytyä aiheettomasti jääviyteen vedoten.

5.3 Lobbaus

Lobbaukseksi kutsuttu päätöksentekijöiden informointi ja taivuttelu on hyvä tapa saada tietoa päätösten vaikutuksista. Lobbarin näkökulma on yksipuolinen ja se edustaa vain taustayhteisön näkemystä käsiteltävään asiaan.

Lobbaus voi sisältää myös sopimatonta suostuttelua henkilökohtaisten etujen muodossa. Lobbarille ei tule luvata mitään, mitä ei voisi julkisesti sanoa. Lobbarilta ei saa ottaa vastaan mitään sellaista, joka ei mahdu säädösten tai eettisten ohjeiden raameihin ja jota ei voi esitellä julkisuudessa vaarantamatta puolueettomuuttaan tai luotettavuuttaan päätöksentekijänä.

5.4 Lahjat, matkat ja kestitys

Rikoslain säännökset virkarikoksista koskevat myös julkisessa luottamustehtävässä toimivaa henkilöä eli esimerkiksi kunnanvaltuutettua ja muuta julkisyhteisön luottamushenkilöä. Lahjuksen ottamisena on rangaistavaa se, että virkarikossäännöksissä tarkoitettu henkilö toiminnastaan palvelussuhteessa itselleen tai toiselle

- 1) pyytää lahjan tai muun oikeudettoman edun taikka tekee muutoin aloitteen sellaisen edun saamiseksi
- 2) vastaanottaa sellaisen lahjan tai muun edun, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa tai
- 3) hyväksyy 2 kohdassa tarkoitettun lahjan tai edun tai lupauksen tai tarjouksen siitä.

Oikeudettoman edun pyytäminen on siten rangaistavaa riippumatta siitä, pyydetäänkö sitä itselle vai toiselle, esimerkiksi omalle puolueelle. Lahjan tai muun oikeudettoman edun pyytäminen tai ottaminen ”toiminnasta palvelussuhteessa” tarkoittaa sitä, että pyytäjä vetoaa pyyntönsä tueksi niihin vaikuttamismahdollisuuksiin, joita hänellä on virkavastuun alaisessa tehtävässään.

Lahjusrikkomuksena voidaan rangaista vastaavat lahjojen ja muiden oikeudettomien etuja pyytämiset, vastaanottamiset ja hyväksymiset, jos "menettely on omiaan heikentämään luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen".

Luottamustehtävään valitun on oltava erityisen huolellinen kaikessa taloudellisessa kanssakäymisessään niiden kanssa, joiden asioista päätetään. Jos kyseessä on esimerkiksi yritys, jonka palveluksia luottamustehtävään valittu muutenkin käyttää, ei hän saa hyväksyä erityistä, asemaan perustuvaa hinnanalennusta tai yleisesti noudatettavista kauppaehtoista poikkeamista.

Luottamushenkilöille tarjottuihin lahjoihin, matkoihin ja kestituksiin on suhtauduttava kriittisesti, ja lähtökohtaisesti niistä on kieltäydyttävä. Lahjontaa ei

ole kuitenkin esimerkiksi tarjoilu neuvottelujen tai tutustumiskäynnin yhteydessä, rahalliselta arvoltaan vähäiset muistoesineet eikä yrityksen tai järjestön toimintaa esittelevät kirjat tai muu tietoa lisäävä materiaali.

Osallistuessaan tällaisiin matkoihin ja muihin tilaisuuksiin kristillisdemokraatin tulee arvioida, voiko hän säilyttää riippumattomuutensa lahjoittajaa kohtaan ja voidaanko hänen ulkopuolisten toimesta arvioida säilyttäneen riippumattomuutensa toimessaan.

Vaikutamme myös puolueen sisäisessä toiminnassa näiden eettisten sääntöjen mukaan.

5.5. Luottamuspaikkojen jako sekä puolueen kasvun ja jatkuvuuden varmistaminen

Puolueessa noudatetaan kunnallisten, alueellisten ja valtakunnallisten luottamuspaikkojen jaossa vaalien tulosta, tasapuolisuutta ja tehtävien jakautumista siten, että se palvelee puolueen kokonaisuutta ja että luottamustehtävät eivät kasautuisi samoille henkilöille. Puolueessa mahdollistetaan uusien ja nuorten toimijoiden sitoutumista ehdokkaiksi, toimintaan ja luottamustehtäviin. Mentoroinnilla kasvatetaan uusia ja nuoria vastuunkantoon ja tuleviin luottamustehtäviin.

6 Yhtäläiset mahdollisuudet ja suhtautuminen puolueen muihin toimijoihin

Naisilla ja miehillä on yhtäläiset mahdollisuudet vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin. Sama yhdenvertaisuus koskee kaikkia puolueessa toimivia.

Puolueessa toimiville on annettava mahdollisuus osallistua tehtävänsä mukaan asioiden valmisteluun ja käsittelyyn.

Toiminnassa ei sallita minkäänlaista häirintää tai epäasiallista käytöstä ja jos tällaista esiintyy, siihen puututaan.

Jokainen toimii siten, ettei aiheuta vahinkoa lähimmäisen kunnialle ja maineelle. Kunnioitamme erilaisia mielipiteitä ja vakaumuksia sanan- ja uskonnonvapauden periaatteiden mukaisesti.

Suhtaudumme puolueen muihin toimijoihin asiallisesti ja tasapuolisesti. Noudatamme toiminnassamme hyviä tapoja. Otamme nämä eettiset säännöt huomioon myös toiminnassamme sosiaalisessa mediassa sekä muilla alustoilla. Kaiken viestintämme hoidamme vastuullisesti, eettisesti ja toisia kunnioittaen.

7 Häirintätilanteet

Häirintään ja syrjintään suhtaudutaan Kristillisdemokraateissa vakavasti. Kunnioitamme jokaisen oikeutta olla oma itsensä ja tulla kunnioitetuksi sellaisena kuin on. Syrjintään, häirintään tai epäasialliseen kohteluun puuttuminen on jokaisen kristillisdemokraatin tehtävä.

Häirintä voi olla esimerkiksi henkistä tai fyysistä kiusaamista, uhkailua, sukupuolista eriarvoistamista, epäasiallista kohtelua, syrjimistä, ahdistelua, asiattomia huomautuksia, mustamaalausta tai mitä tahansa toimintaa, jonka häirinnän kohde kokee loukkaavana tai epämiellyttävänä.

Häirinnästä tai epäasiallisesta käytöksestä voi ilmoittaa puolueen häirintäyhdyshenkilöille tai oman KD:n paikallisosaston, piirijärjestön tai erityisjärjestön johtohenkilölle. Ilmoittaa voi myös puolueen nettisivujen lomakkeella: www.kd.fi/jarjestotoiminta/jasenille/mielipide, millä voi ilmoittaa myös nimettömänä. Kaikki yhteydenotot käsitellään luottamuksellisesti ja häirintäyhdyshenkilöitä sitoo vaitiolovelvollisuus.

Häirintäyhdyshenkilöt ovat tukihenkilöitä, joiden tehtävänä on neuvoa, tukea ja auttaa. Yhdyshenkilöt eivät ole viranomaisia eivätkä koskaan ryhdy jatkotoimenpiteisiin ilman asianomaisen lupaa. Yhdyshenkilöön voi ottaa yhteyttä myös, jos kokee, että jotakuta toista kohtaan on käyttäytytty väärin tai jos kohtaat häirintään liittyvän ongelman, jota et itse osaa ratkaista. Luottamuksellisuuden takaamiseksi häirintäyhdyshenkilöille tulevia tapauksia ei tilastoida.

Puolueella on vähintään kaksi häirintäyhdyshenkilöä. Toinen on puoluevaltuuston puheenjohtaja tai puoluehallituksen nimeämä muu henkilö ja toinen on puolueen työntekijä siten, että häirintäyhdyshenkilöissä on molempia sukupuolia.

8 Paikallisosaston ja piirin ohjausvelvollisuus ja eettinen toimikunta

Jokaisella toiminnassa mukana olevalla on velvollisuus auttaa ja opastaa niin, ettei kenenkään tarvitse jäädä ongelmiensa kanssa yksin. Ongelmatilanteissa ensisijaisesti suositellaan ottamaan yhteyttä paikallisosaston, piirin tai erityisjärjestön puheenjohtajaan sekä tarvittaessa puolue toimiston työntekijään.

Sellaisia tilanteita varten, jossa näiden eettisten sääntöjen rikkominen on johtanut selvittämättömään konfliktitilanteeseen, puolueella voi olla eettinen toimikunta. Toimikunnan puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii yksi puolueen puheenjohtajista, muina jäseninä kaksi puoluehallituksen valitsemaa henkilöä. Eettinen toimikunta pyrkii kaikkia osapuolia kuunnellen auttamaan tilanteen selvittämisessä.